Европейска комисия

БЮДЖЕТ НА ЕС ЗА БЪДЕЩЕТО

2 май 2018 г.

БЮДЖЕТЪТ НА ЕС И ИКОНОМИЧЕСКИЯТ И ПАРИЧЕН СЪЮЗ

Стабилността на еврозоната е предпоставка за заетост, растеж, инвестиции и социална справедливост в нашия Съюз. **Съгласно договорите еврото е единната валута на Европейския съюз**, а икономическата конвергенция и стабилността са цели на Съюза като цяло. След като Обединеното кралство напусне ЕС брутният вътрешен продукт (БВП) на еврозоната ще бъде над 85 % от общия БВП на ЕС. Затова инструментите за укрепване на Икономическия и паричен съюз трябва да бъдат неразделна част от общата финансова архитектура на Съюза.

През декември 2017 г., като част от своята пътна карта за задълбочаване на Европейския икономически и паричен съюз, Комисията определи начините, по които могат да се разработват нови бюджетни инструменти в рамките на публичните финанси на ЕС в подкрепа на стабилността и конвергенцията в еврозоната, както и по отношение на страните, които са поели ангажимент да се присъединят към нея. Тези предложения се основават на визията, изложена в доклада на петимата председатели от юни 2015 г. и документа за размисъл на Комисията от май 2017 г., като те представляват изпълнение на ангажиментите, поети от председателя Юнкер в неговата реч за състоянието на Съюза от 2017 г.

В новата многогодишна финансова рамка се предлагат два нови инструмента: **Програма за подкрепа на реформи** и **Европейски механизъм за стабилизиране на инвестициите**.

Тези нови инструменти ще подпомогнат икономическото и социално сближаване и запазването на макроикономическата стабилност, като **подкрепят реформи**, които засилват устойчивостта във вътрешен план и помагат за **поддържане на равнището на инвестициите** в случай на мащабни асиметрични сътресения.

Те ще допълват други фондове на ЕС, по-специално европейските структурни и инвестиционни фондове и InvestEU — нов инвестиционен фонд, който се основава на успеха на плана „Юнкер“. Новите инструменти също така ще **укрепят връзката между бюджета на ЕС и европейския семестър** — рамката за координация на икономическата политика в ЕС и еврозоната.

Бюджетът на ЕС и Икономическият и паричен съюз

Рамка за икономическо управление на европейския семестър

ПОДКРЕПА ЗА РЕФОРМИ

Програма за подкрепа на реформи
Инструмент за осъществяване на реформи
Механизъм за сближаване
Инструмент за техническа помощ

ПОДКРЕПА ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Европейски структурни и инвестиционни фондове

Фонд InvestEU
основава се на успеха на плана „Юнкер“

СТАБИЛИЗИРАНЕ В СЛУЧАЙ НА СЪТРЕСЕНИЯ

Европейски механизъм за стабилизиране на инвестициите

ПОДКРЕПА ЗА РЕФОРМИТЕ С ЦЕЛ МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ИКОНОМИКАТА И ЗАСИЛВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТТА

Изпълнението на структурни реформи е от изключително значение за модернизиране на европейските икономики, засилване на устойчивостта и стимулиране на по-голямо сближаване. **Програмата за подкрепа на реформи** ще има общ бюджет от **25 млрд. евро** и ще предоставя финансова и техническа помощ за изпълнение на приоритетни реформи на национално равнище[1]. Тя ще включва:

- **Инструмент за осъществяване на реформи**, който ще предоставя финансова подкрепа във всички страни от ЕС за ключови реформи, набелязани в рамките на европейския семестър. Инструментът за осъществяване на реформи ще използва опита, натрупан по време на пилотната фаза, започнала през декември 2017 г.
- **Механизъм за сближаване** за оказване на специална подкрепа на държавите членки, които искат да се присъединят към еврозоната. Тази подкрепа ще се осъществява без оглед на действащите критерии за въвеждане на еврото, а ще улеснява практическата подготовка и конвергенция въз основа на специфичния процес на поемане на ангажименти и партньорство.
- Съобразена с конкретните нужди на държавите членки **техническа помощ** — по тяхно искане, за изготвяне и изпълнение на реформи. За целта се използва опитът на Службата за подкрепа на структурните реформи, която оказа подкрепа на повече от 440 проекта за реформи в 24 държави от ЕС.

ПИЛОТНА ФАЗА НА ИНСТРУМЕНТА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА РЕФОРМИ

На 23 март 2018 г. председателят на Комисията **Жан-Клод Юнкер** и министър-председателят на Португалия **Антониу Коща се споразумяха да започне първият пилотен проект** във връзка с новия инструмент за осъществяване на реформи. Този проект е насочен към недостига на умения в Португалия.

Целта на проекта е да се подобри значително системата за професионално образование и обучение в Португалия, да се реагира на предизвикателствата във връзка с уменията на значителна част от работната сила и да се повиши конкурентоспособността на икономиката.

КАК МОЖЕ ДА ФУНКЦИОНИРА ИНСТРУМЕНТЪТ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА РЕФОРМИ

Реформите ще се предлагат от страните членки чрез техните **национални програми за реформи** въз основа на предизвикателствата, посочени в рамките на европейския семестър.

Ще последва **структуриран диалог** между Комисията и страните членки, за да се договори **пакет за поемане на ангажимент за реформи**, включително подробен набор от мерки, основни етапи на изпълнение, график за приключване и финансови аспекти.

Страните членки ще **се отчитат** за тези мерки, когато представят националните си програми за реформи, и заедно ще правят преглед на напредъка в рамките на европейския семестър.

ПОВИШАВАНЕ НА СТАБИЛНОСТТА ЧРЕЗ ПОДДЪРЖАНЕ НА РАВНИЩЕТО НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЛУЧАЙ НА СЪТРЕСЕНИЯ

Адекватните равнища на инвестиции са много важни за гарантиране на подготвеността на нашите икономики и общества за предизвикателствата на утрешния ден.

Както видяхме при предишните кризи, съществуващите национални механизми за стабилизиране може да не бъдат достатъчни за поемане на някои макроикономически сътресения и за предотвратяване на разпространяването им към други страни, по-специално в еврозоната, като тези сътресения имат особено вредно въздействие върху равнищата на инвестициите и реалната икономика.

Въпреки че в еврозоната функционира — чрез Европейския механизъм за стабилност — инструмент за оказване на финансова помощ на страни във финансови затруднения, тя все още не разполага с инструмент за улесняване на бързото икономическо възстановяване в случай на сътресения и за предотвратяване на превръщането на такива сътресения в дестабилизиращи кризи.

[1] Сред тях са реформите на продуктовите пазари и пазарите на труда, образованието, данъчните реформи, развитието на капиталовите пазари, реформите за подобряване на бизнес средата, както и инвестициите в човешки капитал и реформите на публичната администрация.

Новият **Европейски механизъм за стабилизиране на инвестициите** ще започне да функционира под формата на заеми „бек-ту-бек“ в рамките на бюджета на ЕС в размер **до 30 млрд. евро**, като ще включва и компонент „предоставяне на безвъзмездни средства“ за покриване на разходите за лихви, като целта е да се стабилизират равнищата на инвестициите в страните членки в случай на мащабни асиметрични сътресения.

Поддържане на равнището на инвестициите в случай на сътресения

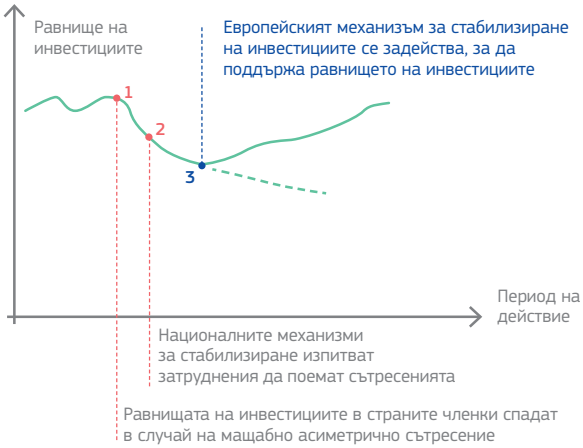

Заемите ще оказват допълнителна финансова помощ в периоди, когато публичните финанси са подложени на натиск, като те трябва да бъдат насочвани към поддържане на приоритетни инвестиции. Компонентът „предоставяне на безвъзмездни средства“ е важен с оглед на смекчаването на последиците от сътресенията и улесняването на изплащането на заемите в момента, в който станат дължими. Този компонент може да бъде финансиран чрез вноски от членовете на еврозоната, еквивалентни на дела на паричния доход (сеньораж). Тези вноски ще бъдат под формата на външни целеви приходи в бюджета на ЕС и ще се събират чрез специален финансов инструмент.

Както бе предвидено през декември 2017 г., тази функция ще бъде допълнена с течение на времето от допълнителни финансови ресурси извън бюджета на ЕС, като евентуална роля на Европейския механизъм за стабилност, бъдещия Европейски валутен фонд и евентуален механизъм за доброволно осигуряване, който ще бъде създаден от страните членки.

Спецификите на този нов инструмент изискват той **да се съсредоточи върху страните от еврозоната**, въпреки че остава **отворен и за други страни**, ако участват в неговото финансиране. Това може да се уреди чрез финансовия инструмент, който ще бъде създаден в подкрепа на компонента „предоставяне на безвъзмездни средства“.

Като механизъм за поемане на сътресения, Европейският механизъм за стабилизиране на инвестициите ще допълва съществуващите инструменти на национално и европейско равнище. За да бъде ефективен, той трябва да се задейства автоматично в случай на мащабни асиметрични сътресения, при условие че са изпълнени **ясни критерии за допустимост** и механизъм за задействане, който е определен предварително, в съответствие с принципите на стабилната финансова и макроикономическа политика.

Европейски механизъм за стабилизиране на инвестициите

МЕХАНИЗЪМ ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ — ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

- Различава се от съществуващите инструменти на европейско и национално равнище.
- Допринася за макроикономическата и финансовата стабилност.
- Трябва да бъде достатъчно мащабен, за да осигурява реална стабилизация.
- Може да се задейства автоматично и бързо въз основа на предварително определени параметри.
- Допринася за стабилната фискална политика и свежда до минимум моралния риск чрез предварително определени критерии за достъп и допустимост.
- Предназначен е за страните от еврозоната, но е отворен и за други страни от ЕС, ако участват в неговото финансиране в съответствие с алгоритъма за записване на капитала на Европейската централна банка.

КАКВО Е НАПРАВЕНО ДОСЕГА И КАКВИ СА СЛЕДВАЩИТЕ СТЪПКИ

22/06 2015 г.
Доклад на петимата председатели относно завършването на Икономическия и паричен съюз

21/10 2015 г.
Съобщение на Комисията относно стъпките за задълбочаване на Икономическия и паричен съюз

01/03 2017 г.
Бяла книга за бъдещето на Европа

31/05 2017 г.
Документ за размисъл относно задълбочаването на Икономическия и паричен съюз

28/06 2017 г.
Документ за размисъл относно бъдещето на финансите на ЕС

13/09 2017 г.
Реч на председателя Юнкер за състоянието на Съюза

06/12 2017 г.
Пътна карта и предложения за Икономическия и паричен съюз

15/12 2017 г.
Среща на върха на държавите от еврозоната

23/03 2018 г.
Среща на върха на държавите от еврозоната

02/05 2018 г.
Пакет за многогодишната финансова рамка след 2020 г.

31/05 2018 г.
Секторни законодателни предложения за разходните програми

28-29/06 2018 г.
Европейски съвет

12/09 2018 г.
Реч на председателя Юнкер за състоянието на Съюза

18-19/10 2018 г.
Европейски съвет

13-14/12 2018 г.
Европейски съвет

21-22/03 2019 г.
Европейски съвет

09/05 2019 г.
Среща в Сибиу

2025 г.

Print ISBN 978-92-79-84784-4 doi:10.2775/353844 NA-02-18-466-BG-C
PDF ISBN 978-92-79-84780-6 doi:10.2775/733779 NA-02-18-466-BG-N